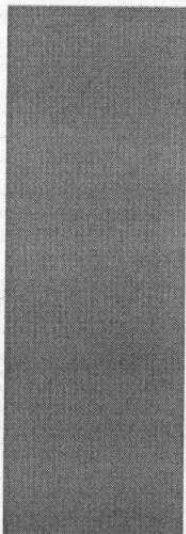

داران نوجوان

زندانی و روهی ۳۳ شهید
سیرده به اله استان اردبیل

مؤلفان:

دکتر یوسف بدرزاده
سعید دست افشان

سرشناسه	:	بدرزاده، یوسف، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	سرداران نوجوان: زندگی‌پژوهی ۳۳ شهید سیزده ساله استان اردبیل / مؤلفان: یوسف بدرزاده، سعید دست‌افشان
مشخصات نشر:	:	اردبیل: خط هشت، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۴ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	:	۸۳-۲-۸۳۹۳-۶۰۰-۹۷۸:۴۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
عنوان دیگر	:	زندگی‌پژوهی ۳۳ شهید سیزده ساله استان اردبیل.
موضوع	:	شهیدان -- ایران -- اردبیل (استان) -- سرگذشته
موضوع	:	Martyrs -- Iran -- Ardabil (Province) -- Biography
موضوع	:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- شهیدان -- سرگذشته
موضوع	:	Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Martyrs -- Biography
سناسه	:	دست‌افشان، سعید، ۱۳۶۰ -
رده بندی شنگره	:	DSR ۱۶۲۵
ردیف دی	:	۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲
شماره کتابخانه	:	۵۶۸۵۳۱۴

شناسنامه کتاب

نام کتاب: سرداران نوجوان: زندگی‌پژوهی ۳۳ شهید سیزده ساله استان اردبیل

مؤلفان: دکتر یوسف بدرزاده، سعید دست‌افشان

ناشر: خط هشت

طراح: بهمن طهماسبی‌پور

شابک: ۸۳-۲-۸۳۹۳-۶۰۰-۹۷۸

تعداد چاپ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-8393-83-2

9 786008 393832

اداره کل حلقه آثار و نشر ارزش‌های
دفاع مقدس استان اردبیل

اداره کل استان اردبیل

فهرست

۷	پیام نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اردبیل
۹	مقدمه
۱۵	شهید شاهرخ دانش آموزی و ۱۳ ساله استان اردبیل
۱۷	شهید مرحمت بالازاده
۳۱	شهیدای ۱۳ ساله استان اردبیل
۳۳	شهید اباصلت حقیری
۳۷	شهید فرارزش مرد
۴۳	شهید قربان دلطاف
۵۱	شهید فردین سماجی
۵۹	شهید دلاور شاه محمدی
۶۵	شهید پرویز شیخ حسابی
۷۱	شهید علی صفرزاده گندیشمین
۷۷	شهید عیسی عیسی زاده فرد
۸۱	شهید محمدعلی دلیر
۸۹	شهید بهزاد محمدی
۹۵	شهید حبیب نقشی
۹۷	شهید اسماعیل نوبهار
۱۰۵	شهید سالار یحیی زاده
۱۱۱	شهید ۱۳ ساله شهر اصلاندوز
۱۱۳	شهید الله شکر شکاری
۱۱۷	شهیدای ۱۳ ساله شهرستان بيله سوار
۱۱۹	شهید محمد رستگار

- شہید مراد علی علایی ۱۳۱
- شہید ۱۳ سالہ شہرستان پارس آباد ۱۴۱
- شہید محمد علی بزرگر ۱۴۳
- شہید ۱۳ سالہ شہرستان خلخال ۱۵۱
- شہید شفیع محمودی ۱۵۳
- شہید ۱۳ سالہ شہرستان کوثر ۱۶۱
- شہید نجات علی بہرامپور ۱۶۳
- شہیدای سار شہرستان گرمی ۱۶۷
- شہید خالق لاتی ۱۶۹
- شہید مہدی ۱۷۳
- شہید مسلمان جواد ۱۷۷
- شہید احمد محمدی ۱۸۴
- شہیدای ۱۳ سالہ شہرستان دہکین شہر ۱۸۹
- شہید ناصر حسین آذر ۱۹۱
- شہید اکبر دوستدار ۱۹۹
- شہید سعید رضی نژاد ۲۰۷
- شہید میرصمد رییس زادہ ۲۱۳
- شہید فاضل عباسی ۲۱۷
- شہید علی عزیزوند ۲۲۱
- شہید خداوردی قلی زادہ ۲۲۷
- شہید نوراللہ محمدزادہ ۲۳۱
- شہید ۱۳ سالہ شہرستان نمین ۲۳۵
- شہید رحیم قدیری ۲۳۷

مقدمه

می‌خواهیم سنن بگیم از شاگردان ممتاز قاسم(ع)، از دانش آموزانی که درس عاشقی را، در کلاس درس عاشورا خوب آموخته بودند کودکانی که بزرگ مردان ره عشق بودند، سربازانی که فرماندهان عشق بودند، کسانی که در راه عشق جان را، که تنها دارایی‌اشان بود عاشقانه تقدیم معشوق می‌کردند و به حکمترین تملکی به این دیار خاکی نداشتند. آنانی که روح بزرگشان در تنی که نه، بلکه در این جهان نمی‌گنجید. عرشیانی که باور آسمانی بودند نه، بلکه زمینی بودنشان سخت بود.

پرستوهای عاشقی که در فراق شهادت اشک شری می‌ریختند و برای رسیدن به معبود و معشوق خویش لحظه شماری می‌کردند و در سایه ایمان پولادینشان یگانه مروارید وجود خود را تقدیم امام عصر(عج) خود می‌کردند.

جنگ زیباست؟! آری جنگ و جنگیدن زیباست اگر در راه وصال معبود باشد. اگر در راه رضای معشوق باشد. اگر در راه عشق باشد. زیباست، زیباتر از آبی بیکران آسمان، زیباتر از رنگ‌های رنگین کمان،

زیباتر از آواز پرندگان.

و جسارت و ایمانشان و شجاعت و غیرتشان، معرفت و ایثارشان فراتر از باورها بود اما معجزه عشق همین است؛ همین که فراتر از عقل و باور باشد.

درس «رهبران کوچک» یکی از درس‌هایی که یادآور جان‌فشانی و ایثار رزمندگان در هشت سال دفاع مقدس است. بخشی از این درس شب «حسین فهمیده»؛ دانش‌آموز ۱۳ ساله را به دانش‌آموزان این روزه دم حرفی می‌کرد. تا بدانند هم‌سن و سال‌های آنها هم در هشت سال دفاع مقدس سهمیم بودند. در این درس به چگونگی آغاز جنگ تحمیلی میان ایران و عراق اشاره شده و آمده بود: «روز ۳۱ شهریور سال ۵۹ تشریف بدارم با حمایت دولت‌های زورگو و مستبد به کشور ما حمله کرد. اولین نبرد سه روزه خود را به تهران برساند و انقلاب نوپای اسلامی ایران را از پا دریاورد.

به فرمان حضرت امام خمینی (ره) رهبر کبیر انقلاب اسلامی ملت ایران از پیر و جوان به سوی جبهه‌ها رفتند و در برابر دشمن تا بن دندان مسلح سینه سپر کردند. نوجوانان کم‌سن و سال هم از این قافله عقب نماندند و علی‌رغم مخالفت مسئولین اعزام نکرده با هر زحمتی شده خود را به جبهه‌های حق علیه باطل رساندند. سرداران کوچک با شور و شعوری فراتر از سن خود، حماسه‌ها آفریدند و صحنه‌های زیبایی از ایثار خلق نمودند.»

وقتی تاریخ پر فراز و نشیب هشت سال دفاع مقدس را ورق می‌زنیم. می‌بینیم کم نبودند بزرگمردان کوچکی از این دست که

حافظه تاریخی ایران، شجاعت‌های آنها را از یاد نخواهد برد. افرادی همچون شهید مرحمت بالا زاده شهید، ۱۳ ساله‌ای که با آن سن و سال کم برای کسب اجازه حضور در جبهه خود را به آیت‌اله خامنه‌ای، رئیس جمهور وقت رساند تا با پا درمیانی ایشان اجازه حضور در جبهه را پیدا بکند. یا مهدی طحانیان همان نوجوان اسیری که در اردوگاه اسرا و ن هیچ ترس و وا همه‌ای جواب دندان شکنی به خبرنگار زن هندی داد.

در حال حاضر برای تدوین کتاب «نقش شهرستان بيله سوار و پارس آباد در دفع مقدس» بدیم که به پرونده یکی از این بزرگمردان کوچک برخوردیم؛ شهید محمد ستار؛ همو که برای دختر شهید شده پیرمرد روستانشین به دست مزدورانی بعثی اشک حسرت می‌ریخت. برخورد با این پرونده تصورات مرا بهم ریخت. تا آن زمان فکر می‌کردم تنها شهید سیزده ساله استان شهید مرحمت بالا زاده است. با این یافته کنجکاو شدم و به بررسی بیشتر ادامه دادم. تا این نتیجه به تعداد شگفت آور ۳۳ شهید سیزده ساله در سطح استان رسیدیم. برای همین دیدم بی‌انصافی است از کنار این موضوع بی‌تفاوت بگذرم بنابراین تصمیم گرفتم زندگی و خاطرات این شهدا را در قالب کتابی تدوین و منتشر کنم. با همکاری مسئولین بنیاد شهید استان پرونده‌ها و اطلاعات این شهدا را جمع‌آوری کرده و در اختیار دوست عزیزم سید دست افشان قرار دادم تا کار تدوین را آغاز نماید.

در این راه از تشویق‌ها و حمایت‌های حضرت آیت الله دکتر سید حسن عاملی، نماینده محترم ولی فقیه و امام جمعه اردبیل

و همراهی و همکاری دوستان عزیز یونس شکرزاده، وهاب آقا زاده، جمال ستاری، جعفر نوع خواه، حاج داور نوری، علیرضا معافی ثانی، حاج یاسر شاهی مدیر کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان و در نهایت برادر ارجمند حاتم رسولی و حاج علی واحد، مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان بی‌بهره نبودیم که لازم است از این بزرگواران قدردانی کنم که از هیچ کمکی در راستای تدوین این کتاب فرو گذار نبودند.

دسته قابل توجه اینک، برای تدوین این کتاب از مطالب، اطلاعات و مصاحبه‌های موجود در پرونده این شهدا استفاده شده است و در مواردی که امکان داشت اطلاعات تکمیلی با مصاحبه جمع‌آوری شده و در برخی موارد به ناچار به اطلاعات موجود در پرونده بسنده شده است. چرا که در حال حاضر تعداد زیادی از روایان این خاطرات که پدر و مادر این شهدای گرانقد، بودند در قید حیات نیستند. و شاید اگر در بخش‌هایی از کتاب، خاطرات ناقص به نظر برسد و جزئیات کامل آن بیان نشده باشد و یا حجم نوشتاری مربوط به برخی از شهدا در مقایسه باهم کم باشد به خاطر کامل نبودن اطلاعات موجود و در دسترس نبودن روایان این خاطره‌ها و مطالب است. به هر حال با تمام کمی‌ها و کاستی‌ها حاصل تلاش بنده و دوستان در قالب کتاب «خاطرات و زندگی ۳۳ شهید سیزده ساله استان اردبیل» تحت عنوان «سرداران نوجوان» پیش روی شماست.

لازم به ذکر است که در جریان تدوین این کتاب به موارد مشابهی در بیشتر بیوگرافی‌ها دست یافتیم که در زیر به بعضی از آن‌ها اشاره می‌شود:

۱- تنگدستی بیشتر این خانواده‌ها؛ بیشتر خانواده‌هایی که دل‌بندان خود را روانه جبهه‌های حق علیه باطل کردند از نظر وضعیت اقتصادی زیر خط فقر قرار داشتند. که مصداق بارز فرموده حضرت امام خمینی (ره) است که: اسلام ناب محمدی همان اسلام پابرهنگان و مستضعفان است که در مقابل استکبار صف‌آرایی کرده‌اند.

۲- تعداد زیادی از این نوجوانان درس و مدرسه را ناتمام گذاشته و برای پانخ به پای «من من ناصر ینصرنی» امام خود روانه جبهه‌ها شدند.

۳- پیکر پاک اکثر تربیب به اتفاق این شهدا در عملیات خیبر مفقودالاثـر شدند و بعد از گذشت سال به آغوش وطن بازگشتند.

۴- نکته جالب توجه دیگر در شهید محمدعلی برزگر است. ایشان در تاریخ ۱۳ بهمن به دنیا آمده، در ۱۳ سالگی شهید شده، ۱۳ سال مفقودالاثـر مانده و در ۱۳ فروردین ماه خبر شهادتش آمده است. چه سری در ۱۳ نهفته است؟

یوسف بدرزاده

۸ آبان روز بسیج دانش‌آموزی